

Η σιωπή άλλοτε είναι δύναμη και άλλοτε αδυναμία

Σχέδιο για την οργάνωση του εργαστηρίου

🔍 ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Στο εργαστήριο αξιοποιείται η μέθοδος του Εκπαιδευτικού Δράματος, βλ. [ΕΔΩ](#). Ο καθηγητής αναλαμβάνει τον ρόλο του εμπυχωτή του εργαστηρίου. Οι μαθητές δουλεύουν σε ζευγάρια, για να διερευνήσουν τη λειτουργία της σιωπής σε σχέσεις ασύμμετρες, στις οποίες ο ένας βρίσκεται σε θέση ισχύος απέναντι στον άλλον. Αξιοποιούνται οι παρακάτω θεατρικές τεχνικές.

🔍 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ακίνητη/παγωμένη εικόνα

α) Κάθε ζευγάρι σκέφτεται δύο άτομα από τα οποία το ένα βρίσκεται σε θέση ισχύος απέναντι στο άλλο και προσδιορίζει ποια είναι αυτά τα άτομα (ηλικία, επάγγελμα) και ποια είναι η μεταξύ τους σχέση (επαγγελματική, συγγενική, φιλική κ.ά.). Μετά φαντάζεται μια συνάντηση αυτών των ατόμων, απαντώντας στα ερωτήματα: Τι συμβαίνει; Πού; Πότε;

β) Κάθε ζευγάρι δημιουργεί μια ακίνητη εικόνα αυτής της συνάντησης, μια φωτογραφία, που δείχνει ότι το ένα άτομο βρίσκεται σε θέση ισχύος απέναντι στο άλλο. Η εικόνα, παρότι ακίνητη, είναι δυναμική, αποκρυσταλλώνει μια στιγμή δράσης και έντασης.

γ) Κάθε ζευγάρι παρουσιάζει στους υπόλοιπους την εικόνα που δημιούργησε.

Δυναμοποίηση της εικόνας

Τα ζευγάρια χωρίζονται σε δύο ομάδες, Α και Β, και ζωντανεύουν με κίνηση και λόγο την εικόνα που δημιούργησαν προηγουμένως.

α) Τα ζευγάρια της ομάδας Α ετοιμάζουν και παρουσιάζουν ένα σύντομο στιγμιότυπο με το οποίο δείχνουν ότι η σιωπή μπορεί να είναι μια στάση αδυναμίας. Το άτομο σε θέση ισχύος αρχίζει να μιλά, ενώ το άλλο, που βρίσκεται σε θέση αδυναμίας, σιωπά και εκφράζεται μόνο με τα παραγλωσσικά στοιχεία της ομιλίας.

β) Τα ζευγάρια της ομάδας Β ετοιμάζουν και παρουσιάζουν ένα σύντομο στιγμιότυπο με το οποίο δείχνουν ότι η σιωπή μπορεί να είναι μια στάση δύναμης. Το άτομο σε θέση αδυναμίας αρχίζει να μιλά, ενώ το άλλο, που βρίσκεται σε θέση ισχύος, σιωπά και εκφράζεται μόνο με τα παραγλωσσικά στοιχεία της ομιλίας.

Ανίχνευση της σκέψης του ρόλου

Στην παρουσίαση του κάθε στιγμιότυπου ο εμπυχωτής «παγώνει» τη δράση και χρησιμοποιεί την τεχνική «ανίχνευση της σκέψης του ρόλου». Καλεί άλλοτε τους «ηθοποιούς» και άλλοτε τους θεατές να εκφράσουν σε άρρηματικό πρόσωπο τις ανομολόγητες σκέψεις των ρόλων. Με αυτήν την τεχνική δίνεται η δυνατότητα στους

μαθητές να εμβαθύνουν στο νόημα της σκηνης και στους λόγους που οδηγούν κάποιον στη σιωπή.

Αναστοχαστική συζήτηση

Προχωρούμε σε αναστοχαστική συζήτηση με την οποία συνδέουμε τον φανταστικό κόσμο του δράματος με τη ζωή των μαθητών. Η ομάδα συζητάει τις παρατηρήσεις της για τη λειτουργία της σιωπής στις ανθρώπινες σχέσεις. Γιατί σιωπούμε; Ποιες είναι οι συνέπειες της σιωπής στις σχέσεις μας; Τι θα θέλαμε να αλλάξουμε στη συμπεριφορά μας;

Ημερολόγιο

Ολοκληρώνουμε τον αναστοχασμό με εκφραστικό/στοχαστικό γράψιμο σε ημερολόγιο. Οι μαθητές καλούνται να αναλογιστούν τον ρόλο της σιωπής στις δικές τους σχέσεις και να γράψουν μια σελίδα από το πραγματικό ή το φανταστικό ημερολόγιο ενός εφήβου που εκφράζει τις σκέψεις και τα συναισθήματά του για το θέμα. Το κείμενο είναι ανώνυμο. Τα κείμενα συγκεντρώνονται στο κέντρο του κύκλου και κάθε μαθητής επιλέγει τυχαία κάποιο κείμενο και το διαβάζει φωναχτά.

🔍 ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟΣ/ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟΣ
ΛΟΓΟΣ: ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Σχετικά με το ημερολόγιο, που αποτελεί μια μορφή εκφραστικού λόγου, βλ. [Έκφραση-Έκθεση Β' λυκείου, σ. 108](#), καθώς και το [άρθρο του Π. Πολίτη «Ο εκφραστικός λόγος»](#).

